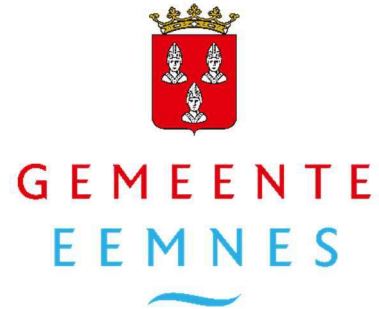

Samenwerkingsagenda gemeente en Zilveren Kruis

2022 – 2027

Regio Gooi en Vechtstreek

Inhoud

Deel 1	Kaders voor de samenwerking	Bladzijde 4
Deel 2	Regiobeeld	Bladzijde 8
Deel 3	De overkoepelende thema's	Bladzijde 9
Deel 4	Ouderen	Bladzijde 11
Deel 5	GGZ	Bladzijde 12
Deel 6	Preventie	Bladzijde 13
Deel 7	Jeugd en zijn omgeving	Bladzijde 15
Deel 8	De uitvoering van de samenwerkingsagenda	Bladzijde 16

1. Kaders voor de samenwerking

Samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren is noodzakelijk om goede ondersteuning en zorg te kunnen bieden aan inwoners en om deze toegankelijk en betaalbaar te houden.

Aanleiding

De toenemende vergrijzing, oplopende arbeidstekorten en de stijgende kosten zetten de toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg en ondersteuning in zowel het medisch als sociaal domein onder grote druk. Het is onhoudbaar om de zorg te blijven leveren op de manier waarop deze nu geleverd wordt.

Er is een breed gedragen urgentie dat dit vraagt om een transformatie naar de juiste zorg op de juiste plek (op het juiste moment en door de juiste persoon). Daarbij gaat het om het voorkomen van (zwaardere) zorg, het verplaatsen van zorg – dichterbij mensen thuis waar dat kan, verder weg als dat moet – en het vervangen van zorg door andere (effectievere en/of efficiëntere) zorg en ondersteuning, zoals digitale zorg of de inzet van informele ondersteuningsnetwerken onder begeleiding van professionals¹.

De mens (binnen het systeem) staat daarbij centraal; de focus ligt niet enkel op ziekte, maar ook op de gezondheid van mensen, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenis geeft.

IZA, WOZO en GALA

Als oplossingsrichtingen wordt, bijvoorbeeld via het Integraal Zorgakkoord²(IZA), onder andere sterk ingezet op de samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor in de regio om passende zorg te kunnen

realiseren. De vijf principes van passende zorg geven richting bij de uitwerking van het IZA:

- Passende zorg is waardegedreven
- Passende zorg komt samen met en gezamenlijk rondom de patiënt/inwoner tot stand, ondersteund door informatie passend bij de vaardigheden van de patient/inwoner
- Passende zorg is de Juiste Zorg op de Juiste Plek
- Passende zorg gaat over gezondheid in plaats van ziekte
- Passende zorg vindt plaats in een prettige en goede werkomgeving voor zorgprofessionals.

De samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor richt zich onder andere op de preventie-infrastructuur, ketenaanpakken en regiobeelden. Ook wordt er binnen het IZA sterk ingezet op het verbeteren van de samenwerking tussen ketenpartners binnen het (gemeentelijke) sociaal domein, huisartsenzorg en ggz-zorg. Naast de samenwerking in de regio wordt binnen het IZA ook ingezet op onder andere:

- Voorkomen van gezondheidsproblemen (preventie)
- Inzet op eigen kracht van inwoners en sterke sociale basis
- Normaliseren van vragen van mensen
- Domeinoverstijgende samenwerking t.b.v. een integrale aanpak vanuit zowel het medisch en sociaal domein

¹ dejuistezorgopdejuisteplek.nl

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/09/16/integraal-zorgakkoord-samen-werken-aan-gezonde-zorg>

Het WOZO programma biedt een antwoord op de opgaven die gezien worden op het gebied van het wonen en zorgen voor onze ouderen in Nederland. De norm wordt: zelf als het kan; thuis als het kan; digitaal als het kan. Het WOZO programma is opgebouwd langs vijf actielijnen:

- Samen vitaal ouder worden: betreft onder andere het voorbereiden op ouder worden, reablement, het versterken van de ondersteuningsstructuur
- Sterke basiszorg voor ouderen: betreft onder andere het bevorderen van goede samenwerking binnen de zorg (tussen het langdurige zorg domein, het medisch domein én het sociaal domein)
- Passende Wlz-zorg: betreft onder andere het scheiden van wonen en zorg, domeinoverstijgende samenwerking
- Wonen en zorg voor ouderen: betreft onder andere de realisatie van 250.000 woningen geschikt voor ouderen tussen nu en 2030. Dit gebeurt via het versnellen van de woningbouw, het verbeteren van de doorstroming en het verbeteren van de leefomgeving.
- Arbeidsmarkt en Innovatie: betreft onder andere het ontwikkelen van nieuwe werkvormen, sociale en technologische innovatie, leven lang ontwikkelen en goed werkgeverschap³.

Zoals genoemd in het IZA zijn VWS en VNG afspraken aan het maken over gezondheidsdoelen en de inzet hierop door gemeenten in het GALA (Gezond en actief leven akkoord). Deze afspraken zijn veel breder dan alleen de preventietaken uit het Preventie en handavingsplan van Regio Gooi en Vechtstreek. Gemeenten hebben, gezien hun brede verantwoordelijkheid, een belangrijke taak op het gebied van preventie. Zij moeten een bijdrage leveren aan het voorkomen of uitstellen dat mensen ziek worden, vereenzamen of mentale klachten

ontwikkelen, en het beperken van de instroom in (duurdere) zorgvoorzieningen, waaronder de curatieve GGZ.

Samenwerking gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren

Voor het bieden van goede ondersteuning en zorg aan inwoners en om deze toegankelijk en betaalbaar te houden, is regionale samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren nodig. In 2019 hebben Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) afgesproken dat op schaal van de zorgkantoorregio's, gemeenten en zorgverzekeraars/zorgkantoor gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het realiseren van een samenwerkingsagenda op tenminste de thema's ouderen, ggz en preventie. Voor de regio Gooi en Vechtstreek is aanvullend daarop de ambitie om de samenwerkingsagenda uit te breiden met het thema Jeugd en zijn omgeving.

Gemeenten

Bij de afspraken over de regionale werkstructuur is het zorgkantoorregio uitgangspunt geweest. Voor regio Gooi en Vechtstreek is gekozen om aan te sluiten bij al bestaande regionale samenwerkingsverbanden. Dit betekent dat de gemeenten Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren en de regio Gooi en Vechtstreek gezamenlijk afspraken maken met Zilveren Kruis. Regionale samenwerking is essentieel, omdat een deel van de zorgketen gemeente-overstijgend is georganiseerd.

Zilveren Kruis

De focus van Zilveren Kruis ligt op haar kernregio's. Dit zijn regio's waar Zilveren Kruis als verzekeraar een zorgkantoor heeft, de huisartsenzorg onder contract heeft en als eerste verzekeraar een

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/07/04/wozo-programma-wonen-ondersteuning-en-zorg-voor-ouderen>

samenwerkingsagenda (in voorbereiding) heeft met de gemeente(s). Met deze focus legt Zilveren Kruis de basis voor de landelijke transformatie door regionale ervaringen te vertalen naar landelijk inkoopbeleid.

Samenwerking start bij elkaar leren kennen

In 2022 zijn er intensieve gesprekken gestart tussen Regio Gooi en Vechtstreek, gemeenten in Gooi en Vechtstreek en Zilveren Kruis. De basis van de samenwerking wordt gevormd door elkaar en elkaars perspectieven, kaders en belangen te leren kennen en te erkennen. Financiering, wettelijke kader en de context waarin gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor werken verschilt. Door een gezamenlijke en domeinoverstijgende visie en gedeelde ambities op de gewenste samenhang van zorg, welzijn en langdurige zorg vast te stellen, en door te werken aan gezamenlijke doelen zoals we in deze samenwerkingsagenda vastleggen, kan vanuit die gezamenlijkheid knelpunten opgelost worden en invulling worden gegeven aan de gewenste transformatie.

Onze gezamenlijke visie

“In onze regio vindt een transformatie plaats van zorg naar maatschappij. We maken onze inwoners ervan bewust dat zij eigen regie hebben over hun leven en gezondheid. Daar waar nodig bieden we hulp en ondersteuning zodat deze regie behouden blijft en inwoners gezond ouder kunnen worden.”

Onze gedeelde ambitie

“Binnen de regio Gooi en Vechtstreek werken gemeenten, Zilveren Kruis en zorg- en welzijnspartijen domeinoverstijgend samen aan de juiste zorg en ondersteuning op de juiste plek.

Samenwerkingsagenda

De samenwerkingsagenda regio Gooi en Vechtstreek richt zich enerzijds op overkoepelende thema's, anderzijds focust het zich op thema's op het gebied van ouderen, GGZ, jeugd en haar omgeving en preventie. Hier ligt de nadruk op onderwerpen waar gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor een gezamenlijke rol en verantwoordelijkheid in hebben en waar afstemming van belang is om tot integrale zorg en ondersteuning te komen. We zijn ons bewust van onze veranderende omgeving, en beschouwen de samenwerkingsagenda dan ook als een dynamisch document, wat mee kan bewegen met ontwikkelingen en externe invloeden.

De uitvoering van de samenwerkingsagenda kan niet zonder de ketenpartners in de regio, in samenspraak met hen zal dan ook gewerkt worden aan de programmatische uitvoering van de thema's.

Samenhang met andere programma's en netwerken

In de regio wordt op diverse plekken gewerkt aan de gewenste transformatie. Daarnaast wordt binnen elke gemeente uitvoering gegeven aan het lokale beleid voor bijvoorbeeld jeugd, de wet maatschappelijke ondersteuning, welzijn en mantelzorgondersteuning. Het is belangrijk om de samenhang tussen deze programma's te blijven bezien. We noemen hieronder een aantal programma's en netwerken die in de regio bestaan, zonder daarmee de indruk te willen wekken volledig te zijn.

- Programma Zorg Dichterbij: Het Tergooi Ziekenhuis bouwt een 30% kleiner ziekenhuis en gaat 20% van de zorg ombuigen of slimmer organiseren. Dit vereist een andere manier van werken binnen het ziekenhuis en samenwerking met ketenpartners. Binnen het programma Zorg Dichterbij wordt hier aan gewerkt.

- Programma Regio Kompas: Alle partijen in de ouderenzorg werken binnen dit programma samen aan duurzame zorg voor kwetsbare doelgroepen en ouderen de Gooi en Vechtstreek. RHOGO op koers naar 2024: primair doel is het ontzorgen van de huisarts, zodat zij vakinhoudelijk optimaal, bedrijfsmatig effectiever en met meer werkplezier hun vak kunnen uitoefenen in hun praktijk én in de wijk. Dit vereist o.a. duidelijke samenwerkingsafspraken met alle ketenpartners, zodat de huisarts weer huisarts kan zijn en beschikbaar is voor de burger, die de huisarts echt nodig heeft.
- Gezond Gooi: bestuurlijke netwerkorganisatie waar Ziekenhuis, Huisartsen, VVT, GGZ, Gemeenten, GGD en Welzijn samen met Zilveren Kruis de regionale transformatie wil stimuleren, coördineren en ondersteunen waar nodig en wenselijk. Het netwerk is actiegericht en wil zoveel mogelijk werken vanuit een gezamenlijk programma met heldere doelstellingen en resultaten.
- Beleidsplan Bescherming en opvang: de regiogemeenten hebben het beleidsplan Bescherming en opvang vastgesteld, dit gaat over mensen die problemen hebben op het gebied van huiselijk geweld, dakloosheid, verslaving, woonoverlast en/of psychische problemen. Vaak problemen die met elkaar samenhangen en

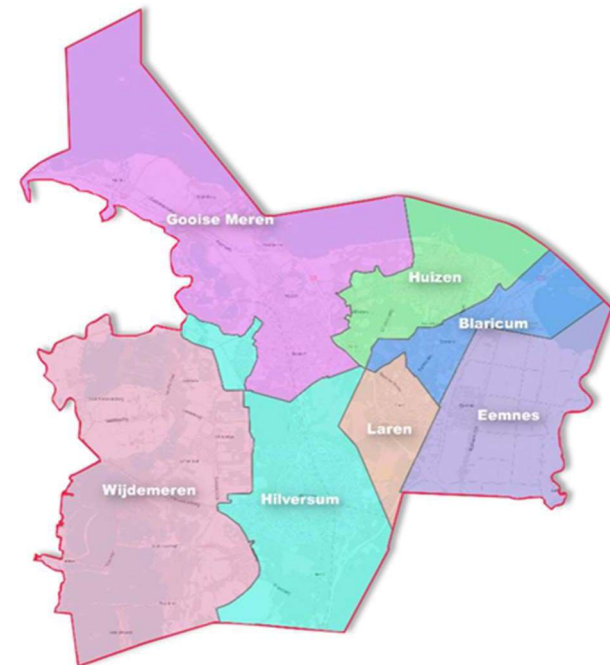
elkaar versterken. We mogen als samenleving deze kwetsbare inwoners niet uit beeld laten verdwijnen. Het is van belang om bij hen betrokken te blijven. Ook als ze tijdelijk dakloos zijn of een straf uit zitten.

2. Regiobeeld

Regio Gooi en Vechtstreek groeit qua aantal inwoners en met name oudere inwoners. Tegelijkertijd zien we een groot tekort (en stijgend tekort) aan personeel waaronder personeel in de Zorgsector.

Het aantal inwoners in het Gooi en de Vechtstreek groeit van 257.000 inwoners in 2020 met 5,5% naar 272.000 inwoners in 2050. In dezelfde periode verdubbeld het aantal 80-plussers naar 30.000 in 2050. Ook het aantal 65-plussers stijgt met 4,9% naar 42.000 en het aantal jongeren met 4,4% naar 62.000 in 2050. De beroepsbevolking krimpt van 143.000 in 2020 met -3,5% naar 138.000 in 2050. In 2050 is de omvang van de beroepsbevolking in het Gooi en de Vechtstreek bijna net zo groot als de omvang van het overige deel van de bevolking. Er zijn nu al relatief veel moeilijk vervulbare vacatures in regio Gooi en Vechtstreek in verpleging, verzorging en thuiszorg in vergelijking met landelijk (72% in de Gooi en Vechtstreek, 55% landelijk). Er is een groot tekort is aan verpleegkundigen in onze regio. Driekwart van de vacatures in de VVT staat langer dan drie maanden open. Dit terwijl er een toename is in het aantal personen met een zorgvraag.

De vergrijzing en demografische druk zijn boven het Nederlands gemiddelde, dit geldt zeker ook voor het percentage 80 plussers. De verschillen ten opzichte van het Nederlands gemiddelde worden richting 2050 juist weer wat kleiner. Dat betekent dat er tot die tijd een grote druk op de beroepsbevolking ligt en er een bovengemiddeld grote groep ouderen waaronder 80 plussers is. Hoewel er in de regio een hogere levensverwachting in goede gezondheid is ten opzichte van de rest van Nederland mag ook aangenomen dat de zorgkosten alleen al door de stijging van de groep ouderen zullen toenemen. Het zorggebruik moet veranderen om in de toekomst voldoende hulp te hebben.

3. De overkoepelende thema's

Een aantal thema's lopen door de inhoudelijke thema's Ouderen, GGZ, Jeugd en haar omgeving en Preventie heen.

Gedeeld beeld van de regio

Data over de samenwerkingsthema's is er volop, maar versnipperd beschikbaar. Jaarlijks presenteert Zilveren Kruis de regionale analyses van het Zorgkantoor rond de Ouderenzorg, Gehandicaptenzorg en GGZ en Zilveren Kruis als ziektekostenverzekeraar brengt een regiobeeld uit. Zorgverzekeraars Nederland brengt een capaciteitsmonitor uit.

Gemeenten hebben veel data over de inzet van zorg en ondersteuning, en middels de Gezondheidsmonitor een goed beeld van de regio. Echter, een gedeeld beeld van de totale opgave ontbreekt. De gemeentezorgspiegel brengt de werelden bij elkaar, het biedt een overzicht van zorgdata, verrijkt met de data van gemeenten zelf. De gemeentezorgspiegel is voor alle gemeenten kosteloos beschikbaar.

We streven er naar dat alle gemeenten in regio Gooi en Vechtstreek aangesloten zijn bij de gemeentezorgspiegel, en dat de gegevens uit de gemeentezorgspiegel integraal worden geduid. Zo ontstaat er een integraal beeld van het zorggebruik over vier domeinen (Wlz, Zvw, Jeugdwet en Wmo), en inzicht op gemeente-, wijk- en buurtniveau. Het inzicht kan leiden tot regioplannen en transformatieplannen.

Grensvlakken tussen Wmo/Zvw/Wlz

We streven er naar om lastige vraagstukken op de snijvlakken van de verschillende wetten in beeld te brengen, en knelpunten weg te nemen waar dat in onze macht ligt. Specifiek aandachtspunt bij de grensvlakken is de overgang van de Jeugdwet naar Wmo of Wlz, de zogenaamde 18- en 18+ doelgroep, waarbij een soepele overgang van belang is. Het

verbeteren van de samenwerking is noodzakelijk om dit goed vorm te kunnen geven. We maken hierover praktische werkafspraken.

Informereren over beleidskeuzes en knelpunten in de zorg

We realiseren ons dat het zorglandschap complex is en met elkaar samen hangt. Strategische keuzes van een individuele partij kunnen impact hebben op een andere partij. Knelpunten in de ondersteuning en zorg, kunnen direct of indirect gevolgen hebben over de domeinen heen. Het is daarom belangrijk dat gemeenten en Zilveren Kruis elkaar tijdig informeren over knelpunten, eigen strategische agenda's en beleid, zodat er een vroegtijdig beeld ontstaat over de ontwikkelingen en mogelijke gevolgen.

We informeren elkaar actief over beleidswijzigingen en hoe speerpunten in het beleid zijn gevat in de inkoopafspraken.

Vastgoed en inclusief bouwen

De gemeente heeft een belangrijke rol in het sturen op en het realiseren van voldoende passende woningen, vastgoed met een zorgdoel en een bijbehorende leefomgeving, sociale cohesie en vitale wijken. Ook kunnen gemeenten middels hun bestemmingsplannen ruimte creëren voor woon zorg plekken en huisartsen.

Bovenstaande is voorwaardelijk om de zorg zo dichtbij mogelijk te organiseren. We streven er naar dat we een gedeeld beeld hebben van de vastgoed opgave die voor ons ligt. We realiseren ons dat vastgoed een lokale opgave is. Wel kunnen we van elkaar leren, en beelden met elkaar delen.

Voorkomen van acute zorg

We streven er naar om meer in te zetten op goede voorlichting, preventie en vroegsignalering, om acute zorg te voorkomen. Een goede samenwerking tussen de eerstelijns en sociaal domein is daarbij essentieel.

Arbeidsmarktproblematiek

De krapte op de arbeidsmarkt raakt niet alleen professionals binnen de cure en care, maar ook professionals binnen de Wmo. Om de zorg toegankelijk te houden, moet er op een andere manier naar de zorg en het uitvoeren van hun vak en professie gekeken worden.

We onderzoeken of er een leerlijn binnen de Regionale Zorgacademie in samenwerking met ZorgStart ontwikkeld kan worden voor de Wmo medewerker, bijvoorbeeld voor wijkteams, ambulante begeleiders, welzijnsmedewerkers. Wanneer de leerlijn gezamenlijk en integraal ontwikkeld wordt, wordt er een verbinding gelegd tussen de professionals van het medisch en sociaal domein. Belangrijk uitgangspunt daarbij is Positieve Gezondheid, zodat de mens centraal gesteld wordt en er handvatten gegeven kunnen worden om het goede gesprek te voeren met een brede kijk op gezondheid.

De wens is om ook tools te ontwikkelen om de vrijwilliger of de informele ondersteuner te ondersteunen en equiperen in de taak.

We verkennen met elkaar welke mogelijkheden er zijn om door samenwerking efficiëntere inzet van zorg te realiseren. Een mogelijk voorbeeld hiervan is het inzetten op collectieve ondersteuning.

4. Ouderen

Het uitgangspunt is de wens van ouderen om zo lang mogelijk vitaal en op een goede manier zelfstandig te kunnen blijven wonen in een fijne omgeving, met passende zorg en ondersteuning indien nodig.

Zo gezond mogelijk thuis oud worden

We werken samen om in kaart te krijgen hoe preventief beleid er uit zou moeten zien als het gaat om zo gezond mogelijk thuis oud worden. Dit leidt tot een voorstel voor de inzet van een aantal interventies, denk aan Welzijn op recept. Hierbij is helpend dat er een businesscase beschikbaar is, die op die interventies de kosten en baten voor elke financier inzichtelijk maakt. We sluiten daarbij aan op de handreiking 'Kwetsbare Ouderen Thuis', die breed geïmplementeerd wordt.

Ook is het belangrijk om de bestaande interventies te bezien, zoals bijvoorbeeld het diverse aanbod op beweging en ontmoeting, en de aanpak eenzaamheid.

Valpreventie

Vallen en angst daarvoor komt veel voor bij kwetsbare ouderen. De gevolgen van een val zijn groot, en heeft veel impact op de zelfredzaamheid van ouderen, het langer thuis kunnen wonen en de kwaliteit van leven. Om de zelfredzaamheid en de veiligheid van ouderen te vergroten en het mogelijk te maken dat zij langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen, is valpreventie een belangrijk thema.

We brengen de keten rondom valpreventie in kaart en formuleren oplossingen voor de knelpunten zoals toeleiding en samenwerking in de keten. Zo streven we gezamenlijk naar valpreventie voor alle ouderen die dit nodig hebben.

De integrale aanpak op valpreventie wordt specifiek benoemd in zowel het WOZO programma als het IZA.

Mantelzorgondersteuning en respijtzorg

Door het zo lang mogelijk thuis wonen met behulp van het eigen netwerk en zorg aan huis intensiveert de rol van mantelzorgers. We zetten ons in om mantelzorgers te ontlasten waardoor zij hun taak beter en langer volhouden. Gezamenlijk brengen we in kaart hoe de respijtzorg en mantelzorgondersteuning in de regio is geregeld, en waar we gezamenlijk op in kunnen zetten.

Samenwerking wijkverpleegkundigen, apothekers, huisartsen en sociaal domein

De wijkverpleegkundige en huisartsen zijn de spil in de wijk als het gaat om het verbinden van zorg, wonen en welzijn. Een goede samenwerking tussen wijkverpleegkundigen en het sociaal domein is cruciaal. Zo wordt kennis beter benut en worden inwoners sneller en beter geholpen. Conform het IZA, onderzoeken we hoe de handreiking Netwerksamenwerking en gezamenlijk indiceren in de wijk geïmplementeerd kan worden. Apothekers kunnen vanuit hen expertise adviseren over de-medicaliseren. Zij zijn een waardevolle partners in deze samenwerking.

Ook huisartsen hebben een belangrijke rol in het tijdig signaleren van problemen bij (kwetsbare) ouderen, (val)preventie en het tijdig toeleiden naar het sociaal domein. We werken samen om in kaart te krijgen hoe de wijkverpleegkundige, huisartsen en het sociaal domein elkaar kunnen versterken in de wijk, en zetten ons in om obstakels in de samenwerking uit de weg te nemen.

Sociale benadering dementie

De Sociale benadering dementie is een lijn binnen het programma Regio Kompas, en wordt daarom niet verder hier uiteengezet.

5. GGZ

Psychische problemen bij jeugdigen tussen 0 en 18 jaar komen veel voor. In Nederland heeft naar schatting 11% - 28% van de kinderen en volwassenen psychosociale problemen (variërend per leeftijdsgroep) (Postma, 2008; Zeijl, 2005; Stevens, 2018; Verhaak, 2015). Zwaanswijk e.a. tonen aan dat huisartsen slechts bij 6,6% van de kinderen en 7,5% van de adolescenten psychische problemen registreren. Veel kinderen en volwassenen met psychosociale problemen worden dus niet door de huisarts gezien of mogelijk niet als zodanig herkend.

Versterken van mentale gezondheid en veerkracht

We zetten ons in om de veerkracht en weerbaarheid van alle inwoners, waaronder onze jongeren, te vergroten. Dit doen we onder andere door in te zetten op preventief en herstelgericht aanbod in de sociale basis, en we verbinden en versterken het netwerk in de wijk door de inzet van Welzijn op Recept.

Versterken van de GGZ infrastructuur in alle buurten en wijken Door het versterken van de GGZ infrastructuur krijgt de inwoner de juiste zorg en ondersteuning op de juiste plek en tijd. We brengen hiervoor de specifieke ggz vraag en aanbod in beeld, en komen tot goede afspraken over de inzet van consultatie door de specialistische GGZ aan het sociaal domein (vanaf 2024).

Er zijn laagdrempelige steunpunten zoals herstel- en zelfregiecentra, waar iedere inwoner, met name mensen met EPA, toegang tot heeft.

Mentale gezondheidscentra

Conform IZA, wordt er in de zorgkantorregio een mentale gezondheidscentra opgezet, waarbinnen verkennende gesprekken gevoerd worden. In de verkennende gesprekken wordt door goed opgeleide professionals afgewogen of GGZ zorg of inzet van het sociale domein nodig is.

Overdracht van cliënten

Cliënten vanuit de Wmo of Jeugdwet ontvangen regelmatig ook zorg en ondersteuning vanuit de Zvw of stromen door naar de Wlz. Dit vraagt voor de meest complexe inwoners om nauwe en vroegtijdige afstemming tussen de financiers van de zorg.

Hoofdzaak werk

Werk kan bijdragen aan herstel en werk dat bij iemand past, bevordert de gezondheid. Meer mensen met een psychische kwetsbaarheid aan het werk levert een daling van de zorgkosten, een toename van geluksgevoel en mentale gezondheid op.

In het project Hoofdzaak werk wordt integraal samengewerkt om mensen met psychische kwetsbaarheden toe te leiden naar werk.

Samenwerking van de POH-GGZ en sociaal domein

Mensen met psychische problemen die ondersteuning ontvangen van de POH-GGZ, al dan niet in afwachting op specialistische hulp, hebben regelmatig ook sociaaleconomische vraagstukken die binnen het Sociaal Domein opgepakt kunnen worden. Het is van belang dat de POH GGZ en het Sociaal Domein nauw samenwerken, zodat problemen zoals schulden, eenzaamheid, opvoedproblemen al opgepakt worden. We verkennen met elkaar wat er per gemeente nodig is om deze samenwerking tot stand te laten komen en te bestendigen.

6. Preventie

In de afgelopen jaren is het bewustzijn versterkt dat de inzet op preventie noodzakelijk is om gezondheid te faciliteren. Meer preventie (versterken vitaliteit en gezondheid, inclusief mentale gezondheid) zorgt voor meer kwaliteit van leven, meer fysiek en mentaal welzijn, meer veerkracht en een versterkt immuunsysteem. Daarnaast zal het ons arbeidspotentieel vergroten en de druk op zorg en sociale zekerheid verminderen⁴. Er mag niet worden vergeten dat regio Gooi en Vechtstreek een sterke vergrijzing kent. De term preventie moet daardoor breed worden geïnterpreteerd. Het voorkomen van ouder worden kunnen we niet, maar wel er alles aan doen om inwoners te ondersteunen bij het gezond en geluk ouder worden.

Vanuit de landelijke nota gezondheidsbeleid is lokaal gezondheidsbeleid ontwikkeld en lokale preventieakkoorden afgesloten. We zetten in deze samenwerkingsagenda vooral in op de regionale inzet op preventie, en houden de verbinding met het lokale aanbod.

Regionale preventie en netwerk infrastructuur

Gemeenten en Zilveren Kruis maken regionale samenwerkingsafspraken over gezondheidsbevordering van de populatie als geheel en specifiek voor risicogroepen, bijvoorbeeld mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden, met psychische kwetsbaarheid, ouderen met valrisico, mensen met een gok-, drugs- of alcoholverslaving. De GGD, (thuis)zorg en welzijnsaanbieders en professionals uit het sociale en publieke domein worden hierbij betrokken.

Gemeenten en Zilveren Kruis richten samen met de betrokken partijen een regionale netwerkstructuur in, waarin professionals uit de gemeentelijke domeinen en zorgprofessionals in de eerste, tweede en derde lijn samenwerken.

Armoede

Het verbeteren van gezondheid gaat ook over het verbeteren van de financiële gezondheid. Langdurige financiële zorgen en gebrek aan perspectief leiden tot chronische stress. De relatie werkt ook andersom. Gezondheidsproblemen kunnen ook leiden tot financiële problemen.

Doordat zowel Zilveren Kruis als gemeenten zijn aangesloten bij het convenant Vroegsignalering, is er geautomatiseerd berichtenverkeer op gang gekomen zodat betaalachterstanden bij Zilveren Kruis bekend zijn bij gemeenten. We verkennen hoe we op een structurele en proactieve wijze kunnen samenwerken in de aanpak schuldenproblematiek.

Huisartsen die alert zijn op de doorwerking van financiële problemen realiseren zich dat het oplossen van de schulden soms de belangrijkste stap is om (op de lange termijn) de klachten op te lossen of te verminderen. Meer aandacht voor problematische schulden in de spreekkamer begint met meer kennis bij huisartsen over de invloed van geldzorgen op gezondheid en bij een warm netwerk om patiënten over te dragen aan partijen die de financiële problemen kunnen helpen oplossen.

GLI

Sinds 2019 worden erkende GLI programma's vergoed uit de basisverzekering, gemeenten zijn verantwoordelijk dat de GLI aansluit bij het lokale sport- en beweegaanbod en het sociaal domein. Het GLI programma wordt uitgevoerd door een multidisciplinair team, waarbij de aansluiting met het lokale sport en beweegaanbod en het sociaal domein erg belangrijk is. Een goede verbinding tussen de GLI, de eerste lijn en het sport- en beweegaanbod draagt bij aan een grotere deelname.

---

⁴ https://vng.nl/sites/default/files/2022-04/Preventiestatement_VNG_ZN_def.pdf

Samen met de RHOGO verkennen we of er factoren zijn die bij kunnen dragen aan een hogere deelname van de GLL.

Stoppen met Roken

Een goed georganiseerde stoppen met roken infrastructuur is noodzakelijk om meer rokers succesvol te laten stoppen met roken. Door het regionaal convenant Rookvrije Generatie is in de regio Gooi en Vecht een nauwe samenwerking ontstaan tussen diverse stakeholders. We verkennen met de RHOGO en GGD de mogelijkheden om elkaar te versterken in elkaars activiteiten en ontwikkelingen.

Kansrijke start

Kansrijke start is een landelijk actieprogramma waarin gemeenten en professionals in het sociale en medische domein samenwerken voor een kansrijke start voor elk kind. Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. We onderzoeken of er binnen de Kansrijke Start mogelijkheden zijn elkaars aanpak te versterken.

7. Jeugd en zijn omgeving

De jeugdwet regelt de meeste zorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren tot 18 jaar. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. Een ander deel van de zorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren wordt geregeld door de Zvw en Wlz. Er wordt gekeken naar het hele systeem waarin de jeugdige zich begeeft.

Overgang van 18- naar 18+

Al eerder genoemd is de overgang van 18- naar 18+. Worden jongeren 18 jaar, dan ontvangen zij (in principe) geen zorg en ondersteuning meer vanuit de Jeugdwet. De zorg en ondersteuning wordt overgenomen door de Wmo, de Zvw of de Wlz. Dit vraagt om samenwerkingsafspraken om een soepele overgang te kunnen waarborgen.

Samenwerking huisartsen en sociaal domein

Al eerder is de samenwerking tussen huisartsen en het sociaal domein benoemd. Deze samenwerking is tevens belangrijk rondom het kind en zijn omgeving. Zo werkt de POH jeugd samen met de huisarts om de juiste zorg op de juiste plek te kunnen inzetten, bijvoorbeeld rondom SOLK. We werken samen om in kaart te brengen hoe de huisartsen en het sociaal domein elkaar kunnen versterken in de wijk en zetten ons in om obstakels in de samenwerking uit de weg te nemen.

Aanpak overgewicht en obesitas bij kinderen

De ketenaanpak overgewicht en obesitas bij kinderen wordt door gemeenten en Zilveren Kruis ingericht.

Jonge Mantelzorgers

Ongeveer een kwart van de kinderen en jongeren (≤ 25 jaar) is jonge mantelzorger. Zij groeien op met iemand in hun directe omgeving met een chronische ziekte, beperking, psychische kwetsbaarheid, verslaving en/of andere ondersteuningsbehoeften. Dat kan een ouder zijn, een broer of zus, maar ook een grootouder of goede buur. Zij helpen bijvoorbeeld mee in de fysieke zorg, met het regelen van de zorg en hebben extra taken in het huishouden. Maar daarnaast maken ze zich op jonge leeftijd ook meer zorgen dan leeftijdsgenoten; zorgen over degene die zorg nodig heeft, de algehele situatie en de toekomst. Ze missen mogelijk de nodige zorg en aandacht voor zichzelf en “ervaren een lagere kwaliteit van het leven dan leeftijdsgenoten zonder zorgsituatie in het gezin” *Bron: Strategische Alliantie Jonge Mantelzorg.*

Het bereiken van (jonge) mantelzorgers, of liever gezegd dat (jonge) mantelzorgers weten dat ze mantelzorgers zijn en ze gebruik kunnen maken van een ondersteuningsaanbod als ze daar behoefte aan hebben is cruciaal. Op dit moment zijn (jonge) mantelzorgers onvoldoende in beeld. We willen inzetten op het verhogen van de bewustwording van (jonge) mantelzorgers en het vinden van hen. Logische vindplaatsen van (jonge) mantelzorgers bevinden zich op hun leef- en zorgpad. Op het leefpad zijn scholen en sportclubs belangrijke spelers. Huisartsen (en ook het ziekenhuis) vervullen op het zorgpad een belangrijke rol bij het (h)erkennen van jonge mantelzorgers. Het is belangrijk dat zij openstaan voor signalen, hen kunnen informeren en/of doorverwijzen naar passende mantelzorgondersteuning voor verder informatie en advies, maatjes contact met andere jonge mantelzorgers, individuele (gezins)ondersteuning etc. De mantelzorgondersteuning voor jonge mantelzorgers wordt de komende tijd verder uitgebreid.

8. De uitvoering van de Samenwerkingsagenda

In deze samenwerkingsagenda worden thema's benoemd waarop gemeenten en Zilveren Kruis de komende jaren moeten gaan samenwerken om goede ondersteuning en zorg te kunnen bieden aan inwoners en om deze toegankelijk en betaalbaar te houden.

In dit hoofdstuk benoemen we enerzijds hoe we deze thema's van het papier naar de praktijk krijgen, anderzijds welke infrastructuur daar ondersteunend aan is.

Afspraken

De volgende afspraken zijn van belang

- We gaan voorlopig uit van een looptijd tot en met 2027. Halverwege 2027 bekijken we of we de visie en doelstellingen moeten herzien.
- Zowel Zilveren Kruis als gemeenten committeren zich aan de onderwerpen en thema's in deze samenwerkingsagenda. We realiseren ons dat de uitvoering van de onderwerpen en thema's om capaciteit en middelen vraagt, en we zijn realistisch in de tijdsplanning. Niet alles kan en hoeft tegelijkertijd. Elk jaar wordt ruim voor aanvang van het kalenderjaar in het bestuurlijke overleg prioriteiten gegeven aan de onderwerpen, en worden deze vertaald naar een concrete uitvoeringsagenda voor het komend jaar. De benodigde capaciteit van zowel gemeenten als Zilveren Kruis wordt hierin mee genomen, net zoals de benodigde inzet van ketenpartners en clientorganisaties.

Infrastructuur

Gemeenten en Zilveren Kruis zijn gezamenlijk verantwoordelijk in de regio om de zorginfrastructuur in te richten en de transformaties te realiseren die nodig zijn om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. De

afspraken die we hierover maken zijn voor beide partijen niet-vrijblijvende afspraken. Belangrijk daarbij is de transformatie van zorg naar gezondheid (preventie) en verdere versterking van de samenwerking tussen het medische en sociaal domein (JZOJP).

Waar mogelijk sluiten we aan bij de infrastructuur zoals deze in de regio al is vormgegeven. Dat betekent als volgt:

Gezond Gooi

Gezond Gooi is een actiegericht netwerk, waar professionals en financiers samenkomen om de regionale transformatie te stimuleren, coördineren en ondersteunen. Vanaf 2022 sluiten twee wethouders, als afgevaardigden van de regio, aan bij Gezond Gooi. Vanuit Gezond Gooi worden de diverse programma's en projecten gemonitord die bijdragen aan de transformatie. Ook wordt onder andere vanuit Gezond Gooie transformatieplannen ontwikkeld in het kader van IZA.

Bestuurlijk overleg Zilveren Kruis en Gemeenten

Voor aanvang van de kalender wordt er een Bestuurlijk Overleg georganiseerd door (een afvaardiging van) de wethouders in regio Gooi en Vechtstreek en de regiomanager van Zilveren Kruis. In dit overleg worden partijen geïnformeerd over de (voortgang op de thema's van de) samenwerkingsagenda en afgesproken welke onderwerpen prioriteit hebben in het aankomende kalenderjaar. Ook knelpunten in de ondersteuning en zorg, landelijke of regionale ontwikkelingen, de verwachtingen van de zorg in de toekomst en strategische agenda's worden met elkaar besproken.

Halverwege het jaar wordt er een Bestuurlijk Overleg georganiseerd met een afvaardiging van Zilveren Kruis en de wethouders in regio Gooi en Vechtstreek. De voortgang op de thema's van de samenwerkingsagenda worden besproken.

Kerngroep

Zilveren Kruis sluit eenmaal per twee maanden aan bij de werkgroep Wmo van regio Gooi en Vechtstreek. De kerngroep coördineert op de totale brede agenda van de onderwerpen die in de samenwerkingsagenda zijn opgenomen.